

Okoliš za stanovnike Dinarskog luka

Program za okoliš i razvoj suradnje na Zapadnom Balkanu

Dinarski luk na jugoistoku Europe je područje s bogatom prirodnom i kulturnom baštinom. Na ovom području se nalaze velike i gotovo netaknute šume i zdrave populacije velikih zvijeri (medvjed, ris, vuk, zlatni šakal), te predstavlja vodom najbogatije područje na Mediteranu u smislu slatkovodnih ekosustava. Međutim, ove kvalitete su ugrožene zbog trenutne gospodarske krize i ranijih društveno-političkih okolnosti. Posljedice napuštanja sela i degradacije prirodnog okoliša imaju snažan utjecaj na egzistenciju mnogih ruralnih zajednica u regiji.

Ipak, nedavna događanja pružaju mogućnost zaštite biološke i kulturne raznolikosti Dinarskog luka. Na 9. Konferenciji stranaka potpisnica Konvencije o biološkoj raznolikosti (CBD COP 9) potpisan je "Big Win" sporazum kojim su se vlade zemalja jugoistočne Europe približile viziji velike prekogranične mreže zaštićenih područja, te koja se proteže kroz ovu ekološki značajnu regiju. Ova zajednička predanost će pomoći u očuvanju bogate biološke i kulturne raznolikosti spomenute regije, pri čemu se prednost daje rastu nacionalnih gospodarstava i stvaranju konkretne osnove za dugoročnu regionalnu suradnju.

Na osnovi obaveza preuzetih u "Big Win"-u, kao i na pretpostavkama inicijative zemalja Dinarskog luka (DAI), tri organizacije su udružile napore u pravcu uspostavljanja projekta „Okoliš za stanovnike Dinarskog luka“, koji će se realizirati tijekom tri godine, od 2009 do 2012. i u okviru njega će se pružiti pomoć prekograničnoj suradnji na očuvanju ključnih prirodnih i kulturnih znamenitosti.

Pokrivajući šest pilot područja (NP Plitvička jezera-NP Una, NP Durmitor-NP Sutjeska, NP Tara-Drina, delta Neretve, planina Dinara, i Prokletije / Bjeshkët e Namuna), projekat će promovirati prirodne i kulturne vrijednosti područja, uz poboljšanje života lokalnog stanovništva, kroz poboljšanu regionalnu suradnju i ojačano upravljanje okolišem.

Nacionalni park Plitvička jezera (Hrvatska) – UNESCO Svjetska baština, IUCN foto arhiva

Tradicionalni način života u selu Džajčići (BiH), foto: © WWF-Canon / E. Parker

Širok raspon aktivnosti će se poduzeti na različitim razinama, uključujući:

- Uspostavljanje lokalnih privatno-javnih partnerstava sa ciljem očuvanja prirodne baštine, te njezine upotrebe;
- Identificiranje aktivnosti na području turizma, šumarstva, poljoprivrede i očuvanja vrijednih područja;
- Povećanje kapaciteta za prepoznavanje i vrednovanje lokalne biološke raznolikosti i kulturnih vrijednosti;
- Usklađivanje prioriteta za poduzimanje zajedničkih prekograničnih aktivnosti;
- Procjenu potencijala za uspostavljanje prekograničnih zaštićenih područja;
- Integriranje aktivnosti u šire europske okvire za očuvanje prirode; i
- Stvaranje polaznih točaka za ključne donosioce odluka iz različitih zemalja za potrebe interakcije i koordiniranje aktivnosti.

Projekt „Okoliš za stanovnike Dinarskog luka“ (koji je poznat i pod nazivom „Održavanje ruralnih zajednica i njihovih tradicionalnih krajolika kroz jačanje upravljanja okolišem na prekograničnim zaštićenim područjima Dinarskog luka“) realizira IUCN (International Union for Conservation of Nature), WWF MedPO (WWF Mediterranean Programme) i SNV (Netherlands Development Organisation), a financiran je od strane Ministarstva vanjskih poslova Finske.

Zlatni lilijan *Lilium bosniacum*,
IUCN foto arhiva

Projektni tim:

Veronika Ferdinandova

IUCN Programski ured
za jugoistočnu Europu
veronika.ferdinandova@iucn.org

Jetona Myteveli

SNV, Nizozemska razvojna organizacija
jmyteveli@snvworld.org

Emira Mešanović

WWF mediteranski program
emesanovic@wwf.panda.org

O IUCN-u

IUCN, Međunarodna unija za očuvanje prirode, pomaže svijetu da nađe praktična rješenja za sve veće izazove vezane uz okoliš i razvoj. IUCN radi na temama biološke raznolikosti, klimatskih promjena, energetike, života ljudi i zelene ekonomije u svijetu podupirući znanstvena istraživanja, upravljanjem projektima na terenu širom svijeta i ujedinjavanjem vlada, NVO-a, UN-a i tvrtki u cilju izrade politika, zakona i najboljih postupaka.

IUCN je najstarija i najveća ekološka organizacija na svijetu s preko 1000 članova koje čine vlade i NVO-i i gotovo 11000 volontera stručnjaka u 160 zemalja. Rad IUCN-a podržava preko 1000 zaposlenih u 60 ureda i stotine suradnika iz javnog, civilnog i privatnog sektora širom svijeta.

www.iucn.org

O SNV-u

SNV je jedna od najaktivnijih razvojnih organizacija u svijetu, s gotovo pola stoljeća međunarodnog iskustva. Radeći u 33 zemlje na četiri kontinenta, SNV spaja nadahnuća aktivista sa stručnim savjetodavnim uslugama, jačanjem kapaciteta lokalnih organizacija u cilju postizanja stvarnog utjecaja na razvoj ruralnih gospodarstava.

Vizija SNV-a je društvo u kojem svi ljudi uživaju slobodu u ostvarivanju vlastitog održivog razvoja. SNV pruža visokokvalitetne stručne usluge i znanje skupinama i pojedincima u cilju izgradnje snažnih, stabilnih i uspješnih organizacija koje stvaraju uvjete u kojima ljudi i zajednice mogu napredovati.

SNV na Zapadnom Balkanu djeluje već duže od 15 godina, u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Crnoj Gori. Preko mreže od 11 lokalnih ureda, preko stotinu stalno zaposlenih osoba, SNV-a podržava širok spektar organizacija iz privatnog i javnog sektora na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, razvijajući ruralno gospodarstvo i pružajući pomoć u približavanju EU na poljima poljoprivrede, šumarstva, turizma, vodoprivrede. Kada je moguće, SNV uključuje lokalne organizacije koje rade na razvoju istih kapaciteta i surađuje s mnogim lokalnim i međunarodnim suradnicima.

Sjedište Nizozemske razvojne organizacije SNV se nalazi u Haagu. Ista je registrirana kao neovisna zaklada u Nizozemskoj, a prima znatnu finansijsku pomoć od Ministarstva vanjskih poslova Nizozemske.

www.snvworld.org

O WWF-u

WWF, globalna organizacija za očuvanje prirode, Ujedno je i jedna od najvećih i najpriznatijih neovisnih organizacija za očuvanje prirode. WWF ima globalnu mrežu koja je aktivna u više od 100 zemalja s oko 5 milijuna pristaša.

Misija WWF-a je zaustavljanje degradacije prirodnog okoliša na planeti Zemlji i izgradnja budućnosti u kojoj će ljudi živjeti u skladu s prirodom, očuvanjem svjetske biološke raznolikosti, vodeći računa o održivom korištenju obnovljivih prirodnih resursa, te promicanjem smanjenja zagađenja i nepotrebne potrošnje. WWF je poznata pod svojim inicijalima.

www.panda.org/mediterranean/